

har havt en Bevilling af 5000 Rb. staaende igjennem flere end eet — i to, ja maaskee i tre — Finantsaar, uden at den er bleven brugt, samt uden at der er kommet noget Forslag frem til nye kirkelige Love, medens man stadigt hører sige: „Vi maae først have en Kirkecommission samlet, for at den kan høres“, hvorimod Kirkeministeren ikke havde givet noget Tegn til at ville nedfatte en saadan Commission, er det naturligt, at naar der endelig kommer en Minister, som siger: „Nu er jeg parat til at ville bruge disse Penge og til at nedfatte en kirkelig Commission, men da det er muligt, at jeg ikke vil kunne faae den saadantidligt sammensat, at den kan blive færdig i dette Finantsaar, vil jeg bede om, at de 5000 Rb. maae fordeles saaledes, at de 2000 Rb. først maae forbruges i det næste Finantsaar“, vil man sige: Lad os da see at faae denne Hindring imod kirkelige Love ryddet bort, og da de 5000 Rb. ere bevilgede, saa lad os tilstede, at de bruges i to Finantsaar. Saaledes laa Sagen for dengang; det var min Overbeviisning, at dette Unde maatte ryddes afveien, og at det ikke kunde ryddes afveien paa anden Maade, efterat nu engang Bevillingen var bleven givet, end ved at faae en Commission nedfat. — Med Hensyn til hvad den da værende Commission udrettede, vil jeg ikke gaae i Rette med det ærede Medlem. Jeg har tidligere udtalt min Mening derom, og vil ikke opholde Thinget med at omtale de gode Følger, som det ærede Medlem meente, den havde havt. Jeg veed ikke, om han sigtede til Menighedsraadene, som det ærede Medlem jo, da han var Minister, ad administrativ. Veit fik indførte; det er dog vist et Spørgsmaal, om det har vist sig, at dette var nogen gavnlig Foranstaltning. Saameget veed jeg kun, at det Forslag fra Commissionens Side, der kunde synes at have Meest for sig, nemlig Forslaget om at indrette en geistlig Surhyet til at dømme over forfømmelige Embedsmænd og andet Saadant, blev aldeles lagt hen af de følgende Kultusministre, ogsaa det ærede Medlem selv. Det vilde for Befolkningen have været et stort Gode at have faaet en saadan Domstol indrettet; den vilde have fat overordentlig Priis derpaa og vilde have anerkjendt

Gjennemførelsen deraf, men Gjennemførelsen kom slet ikke. Det ærede Medlem fandt dog tilfældigt, at der var eet Stykke, hvori jeg ikke saa Sagen nu som for 14 Aar siden. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem kunde sige det Samme om sig selv, nemlig at der ikke var nogen Sag, hvori han saa anderledes nu end for 14 Aar siden; men det vil han vist ikke paastaae. Han sigtede derved til Spørgsmaalet om Udtrykket: „En Commission af geistlige og verdslige Medlemmer“; men da var jeg i det Mindste ikke kommen til klart at see, hvorledes de, man kalder geistlige Medlemmer af Folketirken, stille sig til denne i det Hele; jeg var ikke kommen til klart at see, at der er Bestræbelser i den Retning, som man ikke paa nogen Maade skal give Understøttelse eller Anerkjendelse, men det er jeg nu kommen til at see, og en af de Maader, hvorpaa man giver Anerkjendelse dertil, er den katholske Tvedeling mellem Folketirkens Medlemmer i Geistlige og Verdslige. Det er altsaa de 14 Aars Erfaring, der har gjort, at jeg nu seer Sagen ganske anderledes end for 14 Aar siden, og det er netop de geistlige Embedsmænd og deres Optraeden, der have bevirket dette. — Det ærede Medlem meente, at Veien, — jeg troer endog han sagde den eneste Veie, der nu var at gaae for at komme videre i disse Spørgsmaal efter den Ophidselse, der var steet, vilde være den at nedfatte en Commission, og saavidt jeg fulgte ham, ansøgte han som det, der skulde vindes derved, at man fik en foreløbig Vaabenhvile. Ja, det er accurat det Samme, som jeg har sagt, kun med et noget andet Navn; jeg har kaldt det en stor Steen, som man vilde lægge iveien for de kirkelige Reformere, og om hvilken man ikke vidste, hvorlænge den kunde blive liggende, medens det, hvergang der blev Tale om kirkelige Reformere i denne Sag, ikke vilde seile, at man vilde høre dette: Lad os først høre, hvad Kirkecommissionen vil sige. Det vil vel ogsaa blive ansøgt under en Sag, som jeg haaber snart vil komme til at foreligge. Det er denne Forhindring, som jeg seer i en Kirkecommission, og som det ærede Medlem kalder en Vaabenhvile. De, der ingen Trang have til at gjøre store Fremstribt i kirkelig Retning,